

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/22/2024
Identifikačné číslo spisu:	2523200623
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2523200623.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W. L., narodeného X. V. XXXX, X. T., X. T. XXX, proti žalovaným 1/ B. E., narodenému X. F. XXXX, X. T., X. T. XX, 2/ N. E., narodenej XX. V. XXXX, X. T., X. T. XX a 3/ K. N., K., Q. X, o neúplnej žalobe na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Trnava (pôvodne na Okresnom súde Piešťany) pod sp. zn. PN-23C/12/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. decembra 2023 č. k. 28Co/31/2023-57, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/ a 3/ n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 27. júna 2023 č. k. PN-23C/12/2023-18 odmietol podanie žalobcu doručené 30. marca 2023. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 123 ods. 2, § 127 ods. 1, § 129 ods. 1 až 3, § 133 ods. 1 a 2, § 403 ods. 1 a 2 a § 406 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že podanie žalobcu bolo neúplné, čo bránilo jeho vybaveniu. Pre ďalšie konanie vo veci bolo nevyhnutné, aby žalobca jasne a nezameniteľne označil rozhodnutie, proti ktorému žaloba na obnovu konania smerovala, uviedol jasne a zrozumiteľne dôvody obnovy konania, uviedol v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, uviedol skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že žaloba nebola podaná včas, uviedol dôkazy, ktorými sa má dôvodnosť žaloby preukázať ako aj presne špecifikoval, čoho sa žalobca žalobou na obnovu konania domáha (petit žaloby). Uvedené skutočnosti žalobca nedoplnil podaním zo dňa 1. mája 2023 ani zo dňa 5. mája 2023.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 20. decembra 2023 č. k. 28Co/31/2023-57 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď podanie žalobcu z 30. marca 2023 preskúmal z hľadiska § 406 CSP a zistil, že bolo neúplné. Správny bol aj jeho postup spočívajúci vo vydaní uznesenia z 25. apríla 2023, č. k. 23C/12/2023-7,

ktorým žalobcu vyzval na doplnenie chýbajúcich náležitostí a poučil ho o následkoch nedoplnenia podania. Žalobca na túto výzvu reagoval podaniami z 1. mája 2023 a 5. mája 2023, ktoré ale prinajmenšom neobsahovali označenie rozhodnutia, proti ktorému žaloba na obnovu konania smeruje, ani skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že žaloba bola podaná včas. Keďže tieto náležitosti vo všetkých podaniach žalobcu chýbali, súd prvej inštancie v napadnutom uznesení správne konštatoval, že podanie žalobcu (žaloba na obnovu konania) bolo neúplné. Pretože žalobcu predtým aj riadne poučil o možnosti jeho žalobu odmietnuť, boli splnené všetky podmienky na to, aby tak aj napadnutým uznesením urobil. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalobca so svojím odvolaním neuspel, z čoho vyplývalo, že mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepatrí (§ 255 ods. 1 CSP a contrario). Mal síce patriť žalovaným, no tieto sa odvolacieho konania de facto nezúčastnili, v dôsledku čoho odvolací súd rozhodol tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“ alebo „žalobca“) dovolanie nemajúce náležitosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v dovolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, R 39/2020)

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho

spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. I napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP) a k podanému dovolaniu spísanému samotným dovolateľom, doručenému 19. januára 2024 Okresnému súdu Trnava nepriložil žiadne plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní.

10. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

11. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.